

Живимо у звезданом добу српске анимације.

Време је да њено столеће обележимо следеће две године, а почињемо са Изложбом аутора уметности Снежана Василијана Трстењак „ВЕТЕРАНИ СРПСКЕ АНИМАЦИЈЕ“

06.09.2023 године у Малој галерији УЛУПУДС-а, Узун Миркова12, Београд, од 19 часова.

Ако изузмемо феномен „филмова од папира“ и „филмова другим средствима“, као и рад за стране продукције, симболички почетак српске професионалне анимације можемо сместити у Београд, у деловање поменутог пионира српског филма, Славка Јовановића. По литератури, Јовановић је 1923. урадио анимацију за уводну шпицу амбициозног играног филма „Хајдук Станко“, у техници лутка филма, са високим резултатима, по сведочењу савременика. На жалост, филм није снимљен до краја, али је културно занимљиво да је у питању мотив романа Јанка Веселиновића (посвећеног Тесли), којим је почела модерна српска култура (1894), штива које постало први модерни графички роман, стрип темељен на српској култури (Лобачев, 1935), а који је наставио да буде културни маркер нашег идентитета све до нашег доба (величанствене визије Раде Товладијца). И у анимацији, дакле постоји пун идејно-персонални континуитет српске културе, баш као и у случају српског документарног и играног филма или стрипа.

Ово значи да се у периоду 2023-2025. налазимо у годишњици од пуног столећа српске професионалне анимације, рачунавши од Јовановићеве анимиране уметничке најаве, наводи Зоран Стефановић.

Поводом 100 година анимације у СРБИЈИ , ТРЕЋА ПО РЕДУ ИЗЛОЖБА, 2023 године, одвијаће се у Београду у Мала Галерија УЛУПУДС-а Узун Миркова 12, а затим и ЧЕТВРТА на Међународном фестивалу ауторског филма у Сремским Карловцима.

Овим пројектом желимо да утичемо на развој свести о културном развоју у области филма и анимације, пружамо неопходан материјал, како би се **подаци и грађа укључили у стратегију кинематографије, која се креира за наредни период.**

Концепт пројекта је да се сваке године представи продуцент анимираних филмова и аутори тих филмова.

Како би се доживео цео процес настанка анимираног дела, изложени су цртежи из филмова, макете за бојење, и начин планирања кадрова ликова у анимираном филму **Зоране Кесер, Милана Марића, Драгана Ристића и Зорана Туцића и Алексе Гајића Гордане Гоце Витомиров, Мирјане Мићановић Тичерић и Снежане Трстењак.**

На трећој и четвртој, представимо продукцију ЦЕНТАР ГРУП-а на челу са Владаном Здравковићем, визионаром и уметником који је у Србију донео дух нових технологија, компјутерске анимације и мултимедије. Мултимедијалне публикације су се појавиле у Србији већ током деведесетих година убрзо после њиховог појављивања у свету. Прве публикације су објављиване на флопи-дискovima и садржале су једноставну графику и звук. Југославија је у области мултимедије квалитетом програма и дизајна интерфејса била

слободно се може тврдити врх Европске продукције. Број мултимедијалних издања није био на нивоу развијених земаља Западне Европе, али је далеко премашивао број издања суседних земаља. У Југославији је први CD ROM издат више него годину дана пре Хрватске или Грчке, док је разлика у квалитету првих година била евидентна у сваком погледу. Занимљиво је да је у области културе, југословенска продукција била најбројнија. У процентуалном учешћу мултимедијалних публикација са културним садржајем Југославија је дуго година у светском врху. **Први мултимедијални CD ROM “Павароти”** издат је 1994 године у копродукцији Centar Group-а и Народне Књиге.

Проф. Др Ранко Орлић филозоф